

anses for foretaget, dels hvor handlepligten skulle have været opfyldt, dels hvor den, som handlepligten påhvilede, opholdt sig på det tidspunkt, hvor handlepligten skulle opfyldes. Herudover bør undladelser på grundlag af virkningsprincippet (straffelovens § 9) efter udvalgets opfattelse også kunne anses for foretaget, hvor undladelsen får eller tilsigtes at få en (relevant) virkning. F.eks. bør undladelsen af at efterkomme en pligt til at indsende oplysninger til en offentlig myndighed kunne lokaliseres til myndighedens hjemsted (hvor undladelsen kan siges at få virkning).

Udvalget foreslår, at der i straffeloven indsættes en generel bestemmelse om lokalisering af handlinger i forhold til anvendelsen af bestemmelserne om straffemyndighed. Med den foreslåede bestemmelse fastslås det udtrykkeligt i straffeloven, at handlinger skal anses for foretaget, hvor gerningsmanden befandt sig ved handlingens foretagelse. Gerningsmandens handlinger i strid med lovgivningen skal således som udgangspunkt lokaliseres til dette sted. Forslaget om en sådan generel bestemmelse skal ses i lyset af udvalgets forslag om særlige bestemmelser om lokalisering af forsøg og medvirken og af lovovertrædelser begået gennem internettet eller inden for rammerne af en juridisk person, jf. herom nedenfor under pkt. 3.10.2-3.10.4.

Udvalget har overvejet, om der i tilknytning til den foreslåede generelle bestemmelse om lokalisering bør indsættes en bestemmelse om lokalisering af undladelser, herunder i forhold til virkninger af undladelser. Udvalget finder imidlertid ikke, at der er et praktisk behov for en sådan bestemmelse, og en sådan bestemmelse ville i øvrigt bryde med det almindelige princip, at straffelovens bestemmelser om »handling« som udgangspunkt antages også at omfatte undladelser uden en udtrykkelig angivelse heraf i selve lovens ordlyd.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 240-242.

3.10.1.2. Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets overvejelser og forslag om en ny generel bestemmelse om lokalisering af lovovertrædelser, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Lokaliseringsbestemmelsen foreslås indsat i forlængelse af straffelovens bestemmelser om de forskellige jurisdiktionsgrundlag med henblik på at tydeliggøre, at der er tale om en generel bestemmelse om lokalisering, der vil finde anvendelse både ved afgørelsen af, om dansk straffemyndighed kan støttes på territorialprincippet (om handlinger foretaget her i landet), og ved afgørelsen af, om dansk straffemyn-

dighed kan støttes på personal-, beskyttelses- eller universalprincippet mv. (om handlinger foretaget uden for den danske stat).

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til straffelovens § 9), og bemærkningerne hertil.

3.10.2. Forsøg og medvirken

3.10.2.1. Udvalget finder, at dansk straffemyndighed fortsat bør støttes på virkningsprincippet (jf. den gældende bestemmelse i straffelovens § 9) for så vidt angår handlinger, som er foretaget i udlandet, og som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse *her i landet*. Tilsvarende bør dansk straffemyndighed fortsat støttes på virkningsprincippet for så vidt angår den, der ved tilskyndelse, råd eller dåd i udlandet har medvirket til en forbrydelse her i landet.

Udvalget anfører, at da dansk straffemyndighed i disse tilfælde netop støttes på virkningsprincippet, bør mulighederne for at pålægge straf her i landet for forsøgs- og medvirkenshandling foretaget uden for Danmark efter udvalgets opfattelse fortsat ikke være betinget af, at de pågældende forsøgs- og medvirkenshandling er strafbare efter lovgivningen i det land, hvor handlingerne foretages (dobbel strafbarhed).

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 325-327.

3.10.2.2. For så vidt angår forsøgs- og medvirkenshandling, som er foretaget i Danmark, men som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse *i udlandet*, har udvalget overvejet, om der bør gælde et krav om dobbelt strafbarhed, så det fuldbyrdede forhold (og eventuelt også den konkrete forsøgs- eller medvirkenshandling) skal være strafbart efter lovgivningen i det land, hvor fuldbyrdelsen indtræder/tilsigtes at indtræde. Udvalget har endvidere overvejet, om straffemyndigheden bør begrænses til forsøgs- eller medvirkenshandling foretaget af personer med dansk tilknytning (statsborgerskab, bopæl mv.).

3.10.2.3. Udvalgets *flertal* (8 medlemmer) finder, at dansk straffemyndighed i forhold til forsøgs- og medvirkenshandling, som er foretaget i Danmark, men hvor fuldbyrdelsen er indtrådt eller tilsigtet at skulle indtræde i udlandet, bør støttes på territorialprincippet (jf. den gældende bestemmelse i straffelovens § 6).

Flertallet finder det herved afgørende, at der netop er tale om handlinger foretaget på dansk territorium. Hvis handlingen udgør strafbart forsøg eller medvirken efter dansk ret (jf. navnlig straffelovens §§ 21-24 om de generelle betingelser for at pålægge straf for forsøg og medvirken), bør denne strafbare handling således anses for foretaget i Danmark, når gernings-